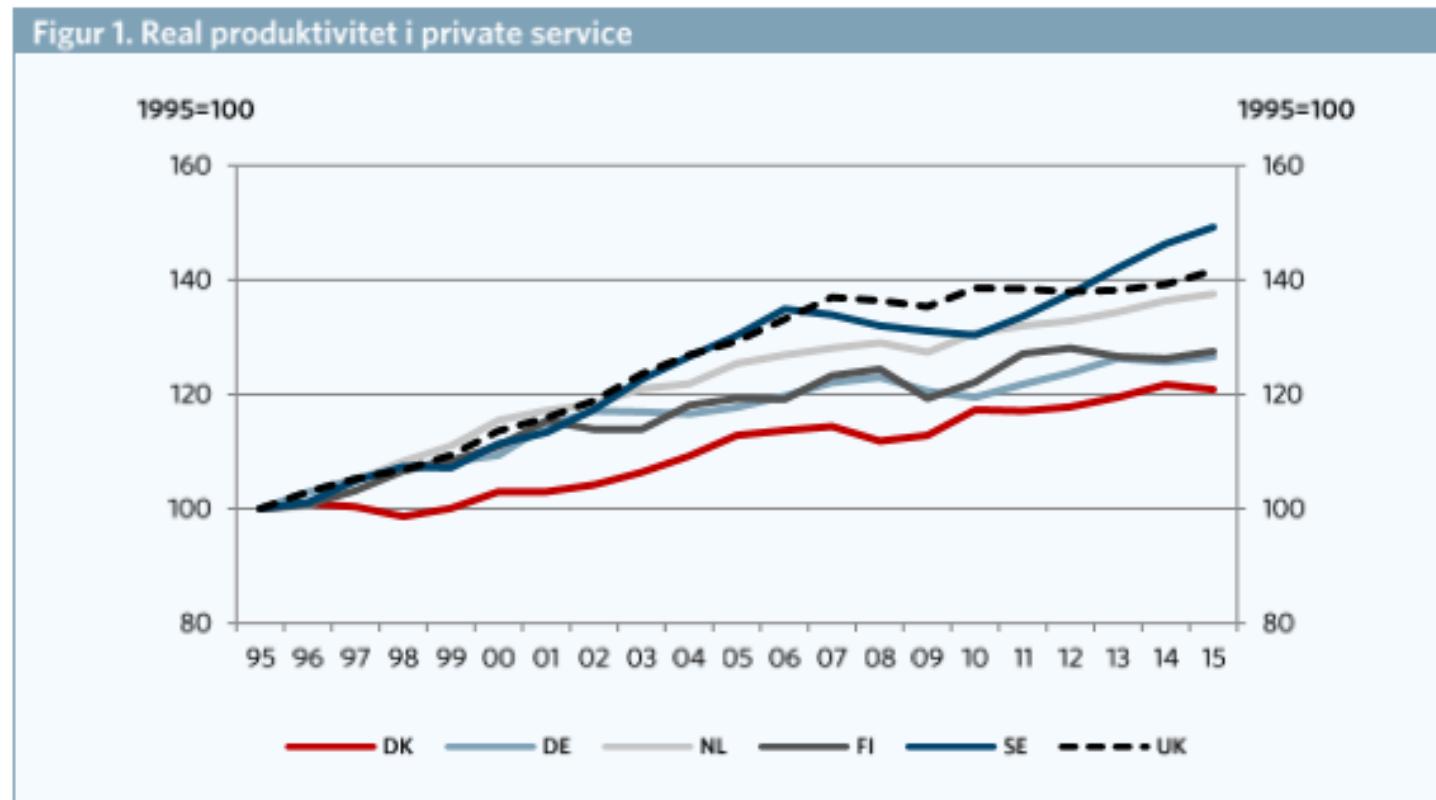

Produktivtetsproblem eller måleproblem?

Den 24. april 2017, DØRS
Cheføkonom Erik Bjørsted

Produktivitetsvæksten i service er gearet ned

Kilde: AE på baggrund af Eurostat

Service omfatter her: Handel, transport, hotel og restaurant, information og kommunikation, finansiering og forsikring, ejendomshandel, udlejning og bolig, vidensservice samt rejsebureauer, rengøring og anden operationel service.

Produktivitetsvæksten i service er gearet ned

DK har iflg. tallene haft den laveste vækst i timeproduktiviteten sammenlignet med DEU, SWE, NLD, FIN og UK.

Til gengæld er nedgearingen fra 2007 ikke så kraftig i DK, som i de andre lande.

Tabel 1. Gns. årlig real produktivitetsvækst i privat service

	1995-2007	2007-2015	Ændring
	Pct.		Pct. point
Danmark	1,1	0,7	-0,4
Tyskland	1,7	0,5	-1,2
Holland	2,1	0,9	-1,2
Finland	1,8	0,4	-1,3
Sverige	2,5	1,4	-1,1
Storbritannien	2,7	0,4	-2,2

Kilde: AE på baggrund af Eurostat

..men er det nu også et retvisende billede?

Den nominelle produktivtetsvækst i privat service har været pæn.

Ingen nedgearing siden 2007.

Figur 2. Real og nominel produktivitet i den private service i Danmark

Kilde: AE på baggrund af Eurostat

Lille opgearing i nominel produktivitet fra 2007

Tabel 2. Gns. årlig produktivitetsvækst i den private service i Danmark			
	1995-2007	2007-2015	Ændring
	pct.		Pct. point
Nominel	2,4	2,9	0,4
Real	1,1	0,7	-0,4

Kilde: AE på baggrund af Eurostat

Opgearing skyldes ikke inflationen:

Væksten i den generelle BVT-deflator fra 1995-2007 var på 2,1 pct. om året mod 1,8 pct. om året efter 2007.

Op gearing i DK, men ikke i DEU, NLD, FIN, SWE og UK

Tabel 3. Gns. årlig nominal produktivtetsvækst i privat service

	1995-2007	2007-2015	Ændring
	Pct. p.a.		Pct. point
Danmark	2,4	2,9	0,4
Tyskland	2,0	1,7	-0,3
Holland	4,2	1,6	-2,6
Finland	3,7	2,6	-1,1
Sverige	4,1	2,6	-1,5
Storbritannien	4,2	1,8	-2,4

Kilde: AE på baggrund af Eurostat

Problemer med at adskille kvalitetsforbedringer og rene prisstigninger

Jf. Produktivitetskommissionen er det svært at opgøre den reale produktivitet.

Svært at adskille rene prisstigninger fra kvalitetsforbedringer.

Hvis der sker en kvalitetsforbedring, får man en bedre vare til prisen. Der sker en real værditilvækst.

Kvalitetsforbedringen skal ligge i mængden. Prisen skal korrigeres for kvalitetsforbedringer.

Problemer med at adskille kvalitetsforbedringer og rene prisstigninger

For nogen varer er det lettere at adskille rene prisstigninger fra kvalitetsforbedringer end for andre.

For IT-udstyr kan man fx måle på batterilevetid, hukommelse etc.,
Dermed er man bedre i stand til at korrigere prisstigninger for kvalitetsforbedringer

Men hvad med mere uhåndgribelige varer og tjenester, som frisørklipping, besøg på restaurant, advokatbistand, som hører hjemme i servicesektoren?

Den reale værditilvækst ligger måske i "oplevelsen".

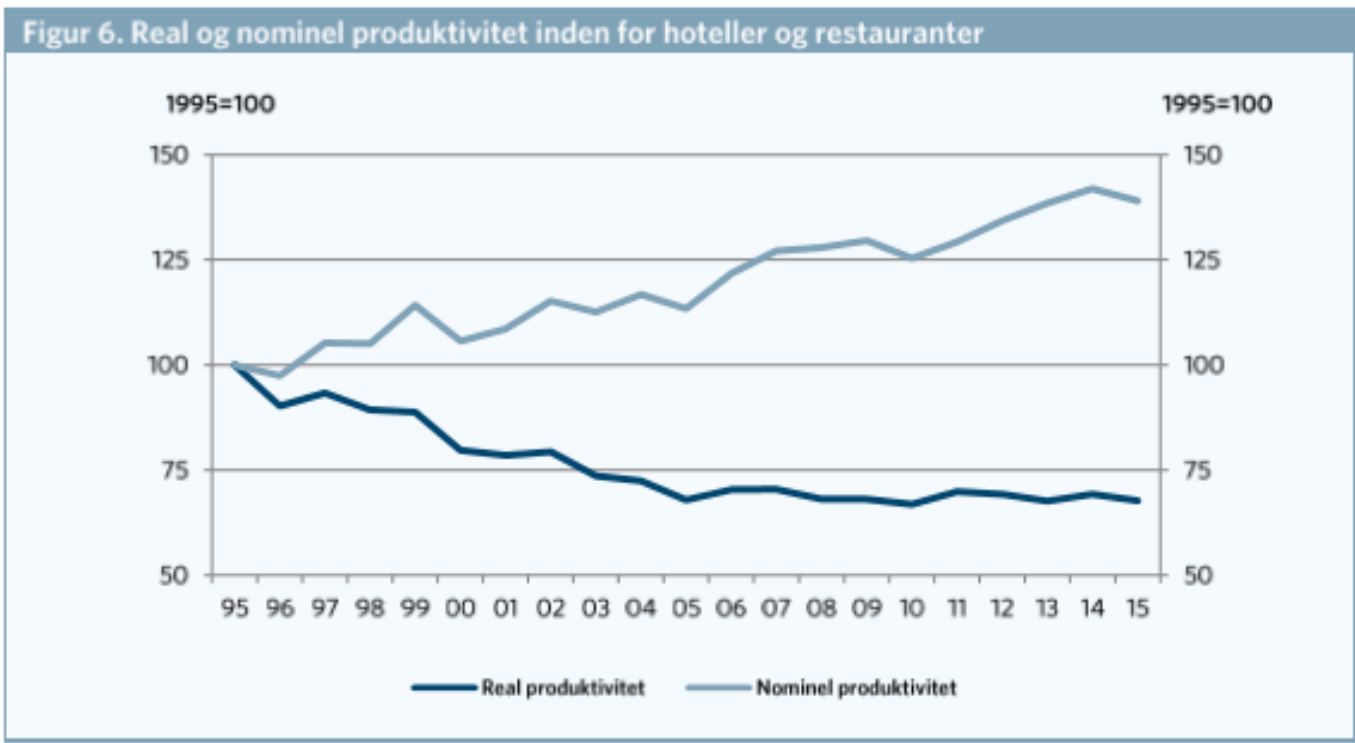
Problemer med at adskille kvalitetsforbedringer og rene prisstigninger

Som et minimum forventer vi, at vi i dag kan producere det samme antal kvalitetsenheder per arbejdstime, som vi gjorde i 1995.

Men for flere af brancherne i privat service, har den reale produktivitet været faldende siden 1995, således at vi i dag producerer *færre* enheder af samme kvalitet per time end i 1995.

Det virker usandsynligt og kunne indikere, at der ikke helt er styr på adskillelsen af kvalitetsforbedringer og prisstigninger.

Eksempler: Hoteller og restauranter

Kilde: AE på baggrund af Eurostat

Eksempler: Hoteller og restauranter

Den reale produktivitetsvækst indenfor hoteller og restauranter er også faldet i andre lande – men mest i DK.

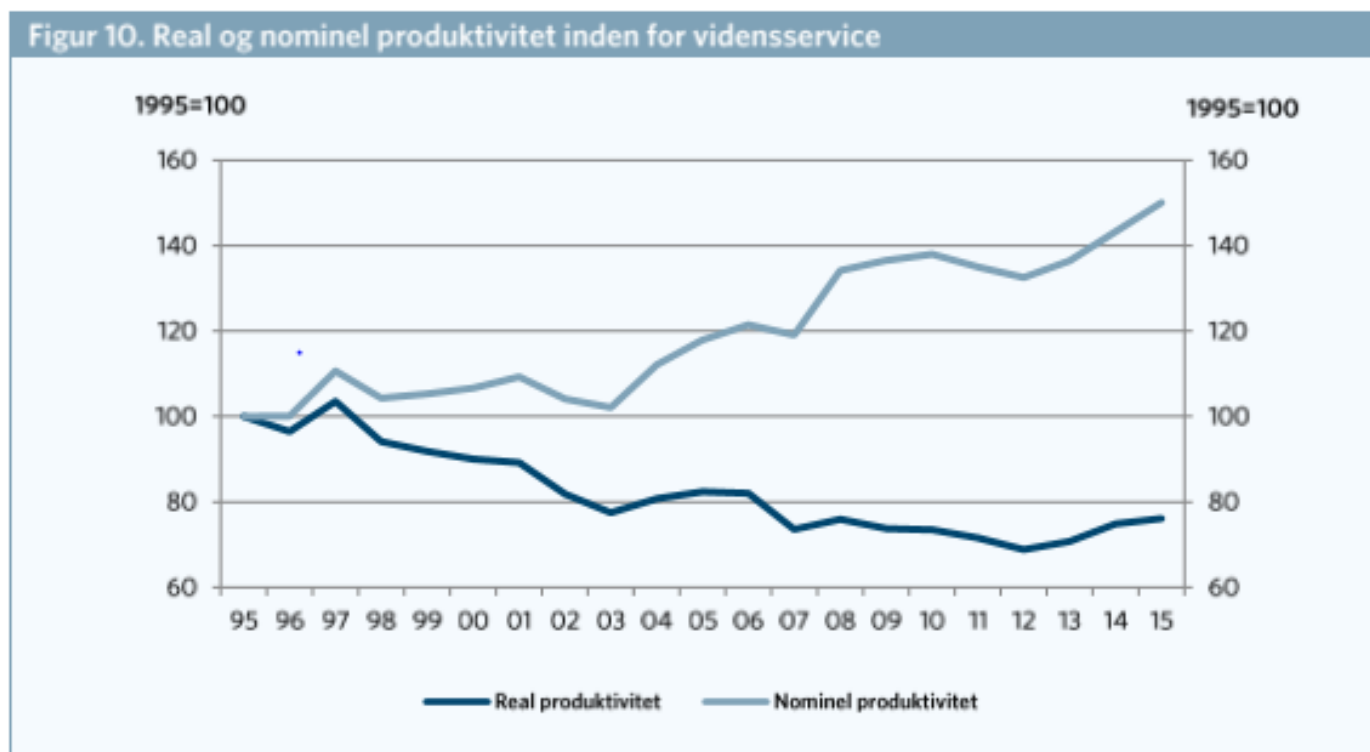
Tabel 6. Gns. årlig produktivitetsvækst inden for hoteller og restauranter

	1995-2015		1995-2007		2007-2015		Ændring	
	pct. p.a.		pct. p.a.		pct. p.a.		Pct. point	
	Real	Nominel	Real	Nominel	Real	Nominel	Real	Nominel
DK	-1,9	1,7	-2,9	2,0	-0,5	1,1	2,4	-0,9
DE	-0,7	2,0	-0,8	1,4	-0,7	2,8	0,1	1,4
NL	-0,9	2,9	0,3	4,0	-2,5	1,3	-2,8	-2,7
FI	-0,7	2,8	1,2	3,6	-3,4	1,7	-4,5	-1,9
SE	-0,1	3,1	1,3	4,4	-2,1	1,2	-3,4	-3,2
UK	0,3	3,9	1,0	4,9	-0,8	2,4	-1,8	-2,5

Kilde: AE på baggrund af Eurostat

Eksempler: Vidensservice

Vidensservice omfatter alt fra advokater, revisorer, virksomhedskonsulenter, arkitekter og rådgivende ingeniører, forskning og udvikling, reklame og analysebureauer samt dyrlæger.

Kilde: AE på baggrund af Eurostat

Eksempler: Vidensservice

Fald i DK, DEU og FIN. Uændret i NLD.

Vækst i SWE og UK – gør de noget anderledes eller har de bare bedre styr på, hvad der er kvalitetsforbedringer, og hvad der er rene prisstigninger?

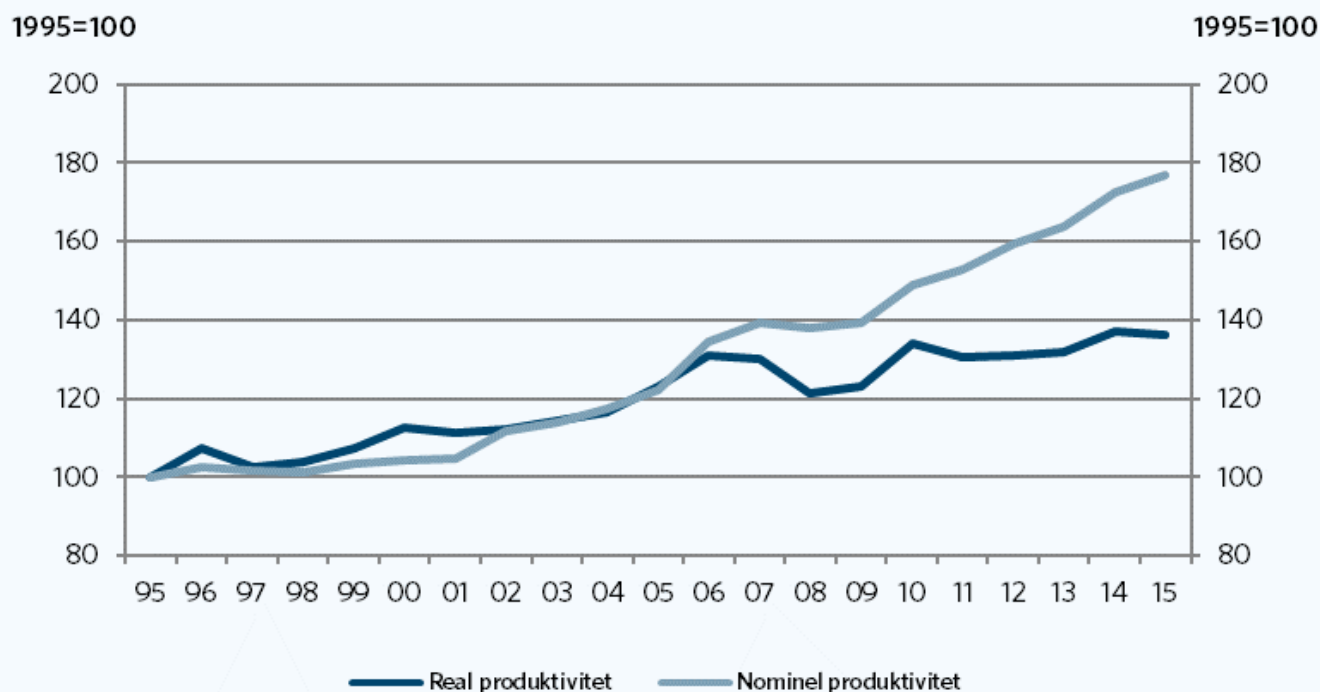
Tabel 10. Gns. årlig produktivitetsvækst inden for vidensservice

	1995-2015		1995-2007		2007-2015		Ændring	
	pct. p.a.		pct. p.a.		pct. p.a.		Pct. point	
	Real	Nominel	Real	Nominel	Real	Nominel	Real	Nominel
DK	-1,4	2,1	-2,5	1,5	0,4	2,9	2,9	1,5
DE	-2,2	-0,9	-2,2	-1,5	-2,1	0,0	0,1	1,5
NL	0,2	2,5	0,0	3,7	0,4	0,8	0,4	-2,9
FI	-0,9	3,2	-0,7	4,0	-1,2	2,1	-0,4	-1,9
SE	1,3	4,5	1,8	6,1	0,6	2,1	-1,2	-3,9
UK	2,5	3,5	3,7	4,9	0,7	1,5	-3,0	-3,5

Kilde: AE på baggrund af Eurostat

Eksempler: Handel

Real- og nominel produktivetsvækst følges pænt ad frem til 2006 – derefter øges gab.

Eksempler: Handel

Kun DK har haft opgearing i den nominelle produktivitsvækst efter 2007 – de andre lande har haft nedgearing

Tabel 4. Gns. årlig produktivitsvækst inden for handel

	1995-2015		1995-2007		2007-2015		Ændring	
	pct. p.a.		pct. p.a.		pct. p.a.		Pct. point	
	Real	Nominel	Real	Nominel	Real	Nominel	Real	Nominel
DK	1,6	2,9	2,2	2,8	0,6	3,1	-1,6	0,3
DE	2,3	2,5	3,3	2,7	0,9	2,3	-2,3	-0,4
NL	2,7	4,0	3,4	5,1	1,7	2,4	-1,7	-2,7
FI	2,5	3,4	3,6	4,3	0,8	2,1	-2,8	-2,2
SE	3,3	3,8	4,3	4,6	1,7	2,6	-2,6	-2,0
UK	1,4	3,5	1,8	4,5	0,8	2,0	-1,0	-2,5

Kilde: AE på baggrund af Eurostat

Pas på med at tolke for hårdt på produktivitetsudviklingen i privat service

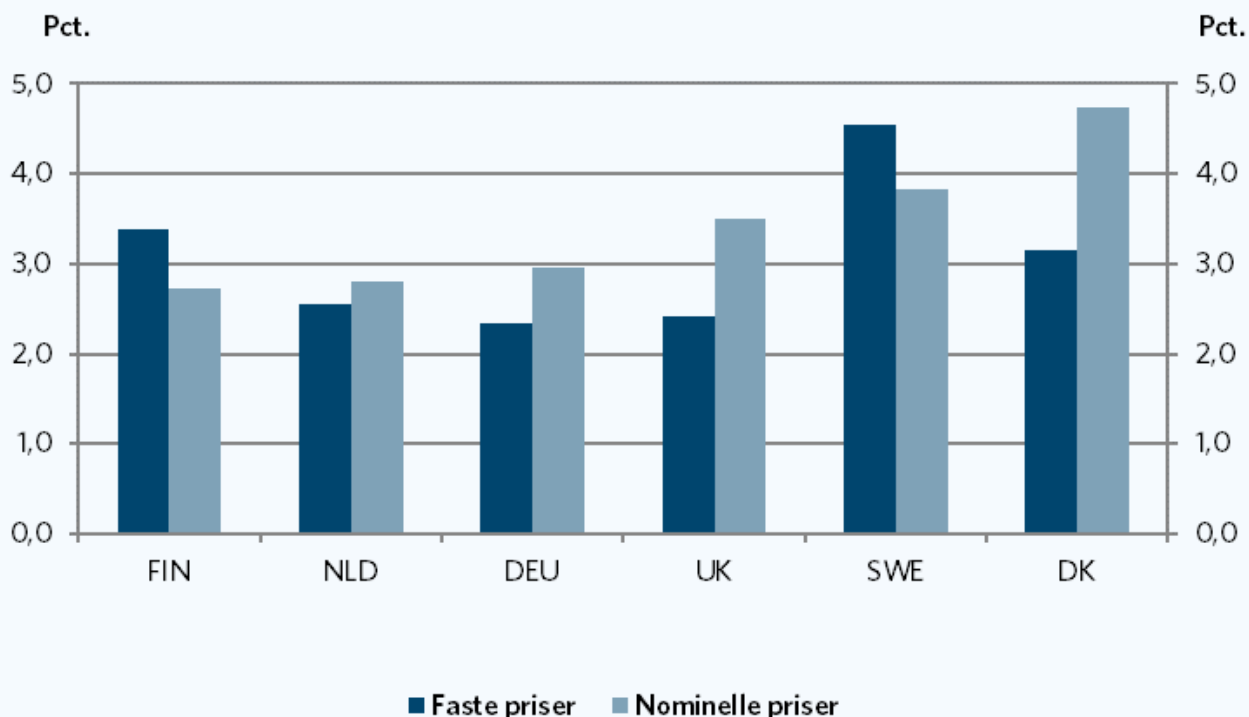
Pas på med at tolke for hårdt på udviklingen i den reale produktivitet i privat service

Betydelige måleproblemer: Svært at korrigere priserne for kvalitetsforbedringer.

Måske bør man deflatere med den generelle prisudvikling?

For industrien skal man også passe på

For industrien kan der også være stor forskel på real og nominal vækst i produktiviteten – her den gennemsnitlige vækst i produktiviteten for 1995-2015.

Bytteforholdsgevinster

Store bytteforholdsgevinster i DK: Eksportpriserne vokser noget mere end importpriserne (specialisering).

Lande med stor forskel på nominal og realproduktivitetsvækst har typisk også store bytteforholdsgevinster (1998-2014).

